

Synpunkter på granskningsförslag för översiktsplan 2022 Miljöpartiet de gröna i Sigtuna kommun

Processen

Miljöpartiet noterar att en del av de synpunkter som partiet lämnade in till samrådet är besvarade, men noterar samtidigt att det stora flertalet av synpunkterna är obesvarade eller hänvisas till andra planprocesser, löpande texter eller framtida planerade styrdokument.

Miljöpartiet anser att de förändringar i planen som gjorts mellan samrådshandling och granskningshandling är av större magnitud än vad som är syftet med planprocessen ur ett demokratiskt perspektiv för bland andra organisationer och kommunens medlemmar.

Miljöpartiet anser att de förändringar som gjorts till granskningshandlingen med tillkommande styrdokument och underlag, felaktigheter i karta samt tillförande av ett nytt omfattande förslag på mark för bostadsbyggande inte är transparent och innebär att förslaget till översiktsplan bör granskas på nytt.

Miljöpartiet noterar att granskningshandlingen skulle kunna hålla en kvalitetsmässigt mycket högre nivå om rekommendationer i hållbarhetskonskvensbeskrivningen hade följts.

Valsta

I samrådet lämnade Miljöpartiet synpunkten att fördjupade översiktsplaner (FÖP) för relevanta områden ska tas fram. Som svar i samrådsredogörelsen hänvisar kommunen till styrdokumentet "Valsta 2030" samt formuleringen "*För att eventuella tillkommande uppdrag om att ta fram fördjupade översiktsplaner hänvisas till annan ordning*" utan att precisera vad denna ordning innebär.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen är det enda riktiga instrumentet för att ange planeringsinriktningar och rekommendationer för områden som särskilt ska utredas i en FÖP. En FÖP är mer utförlig och övergripande än de åtgärder och analyser som dokument av typen "Valsta 2030" behandlar. En FÖP ska omfatta bland annat social hållbarhet med konkreta planeringsinriktningar för att utjämna socioekonomiska ojämlikheter. Det finns en uppenbar risk att kommunens så kallade frimärkesplanering i avsaknad av en helhetssyn inte utvecklar Valsta som stadsdel.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen ska redovisa:

- planeringsinriktningar och rekommendationer till en fördjupad översiktsplan för området Valsta som även omfattar anslutande bostadsområden.

Västra Steninge slottsby

I granskningshandlingen har ett större område lagts till som utpekats för småhusbebyggelse med 250 tomter för småhus. I fastighetsägarens underlag finns bland annat förslag på att avsätta mark för naturreservat för ett varaktigt skydd. Förslaget till utbyggnadsområdet har utvecklats efter samrådet och lagts in i översiktsplanen först till granskningskedet, vilket är ett högst tveksamt förfarande ur ett demokratiskt perspektiv.

Västra Steninge slottsby kan uppfylla delar av den efterfrågan som finns på småhustomter, men ställt mot det ursprungliga förslaget med flerfamiljshus inom området kan förslaget leda till att området blir segregerat genom ett homogent bostadsutbud samt ett högt bilberoende.

Steninge slottsby ligger inom ett av kommunens känsligaste områden avseende friluftsliv, kultur-, och naturvärden. Enligt gällande översiktsplan ligger området bedömt eller inom:

- grönstrukturområde med värdefull natur, kultur och friluftsområde
- ett svagt samband i den regionala Järvakilen
- helhetsområde för friluftsliv och naturvärden
- Ekologiskt särskilt känsligt område på landmiljö (Miljöbalken)
- Riksintresse för natur och friluftsliv

En fortsatt utbyggnad kring Steninge slott riskerar att påverka samtliga värden. Med ett ökande antal invånare och ett ökat behov av friluftsliv och rekreation är det särskilt viktigt att Sigtuna kommun säkerställer kommuninvånarnas tillgång till naturområden. Sigtuna kommun har även ett ansvar för att Järvakilens funktioner inte hindras av infrastruktur och bebyggelse.

Miljöpartiet anser att en fortsatt utveckling av Steninge slottsby kan vara möjlig om planeringsunderlaget omfattar att angränsande och sammanhängande naturmark skyddas med anslutningar till Rävsta naturreservat och att naturreservatet Västerängsudd utvidgas.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen ska redovisa:

- att Järvakilen, känsliga samband och dokumenterade natur- och friluftsvärden skyddas och kompenseras genom reservatsbildning av området söder om vägen till före detta lervarufabriken samt området strandskyddad mark mellan lervarufabriken och Rävsta. Detta ska framgå med tydlighet i kartunderlag i översiktsplanen.
- att byggnationen ska inkludera andra typer av bostäder och upplåtelseformer än endast småhus, vilket också möjliggör för kvarboende inom området under olika skeden av livet
- att området inte ska bebyggas innan det får en god kollektivtrafikförsörjning.

Hällsboskogen

Miljöpartiet noterar att området för utredning av småhusbyggnation i Hällsboskogen är oförändrat jämfört med samrådsförslaget.

Miljöpartiet anser att översiktsplanen ska ange att:

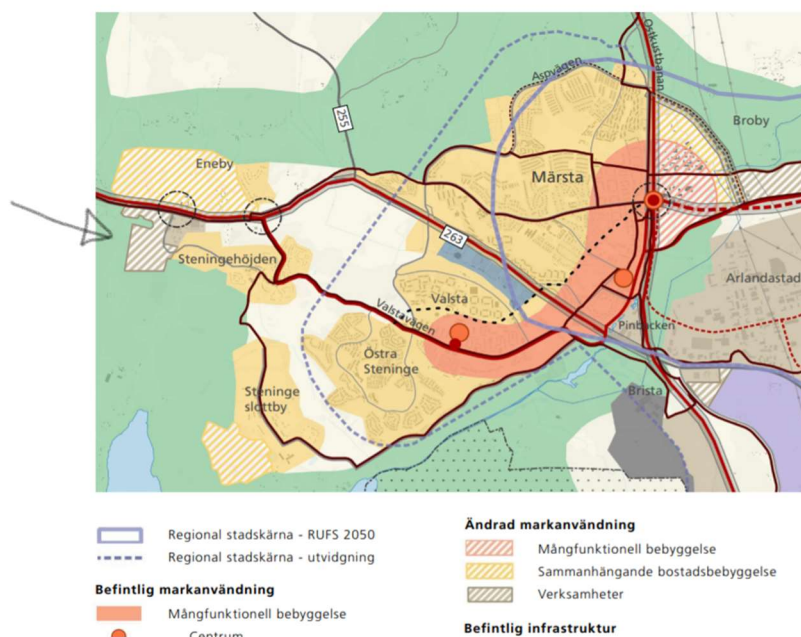
- Hällsboskogens naturreservat ska utvidgas med angränsande områden med naturvärden, dels som skyddszon till reservatet, dels som kompensation.

Verksamhetsområde Eneby

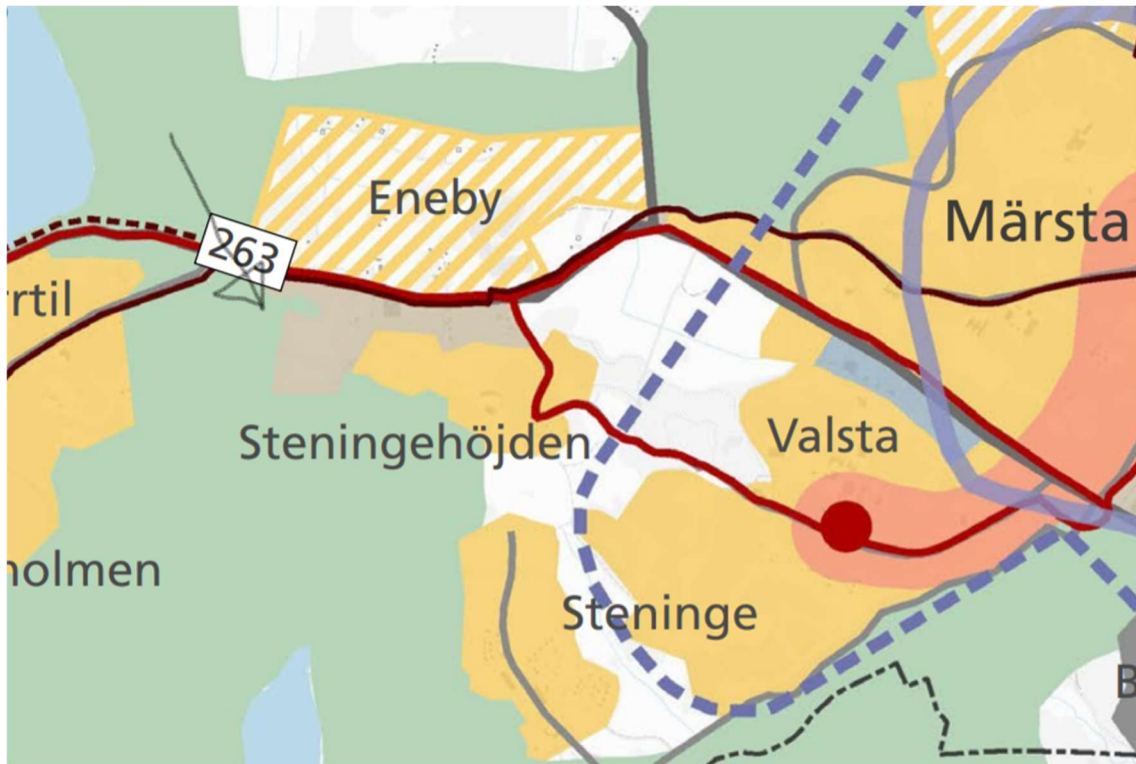
I granskningsförslaget har ett område i Eneby lagts till för exploatering för verksamheter. Nedan visas karta från granskningsförslaget, sida 32. En pil markerar området.

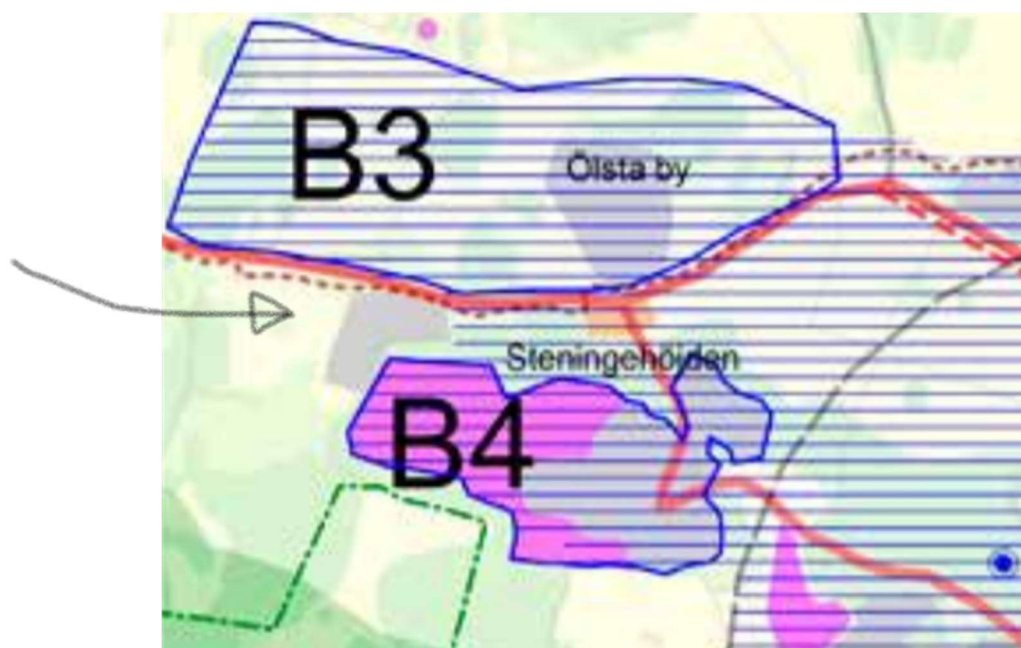
is idag som grönt med god tillgänglighet ur, landsbygdsmiljöer och uppskattade ljöer som Steningedal, Steningeviken och der. Märstas kvaliteter ska fortsatt tillvaratas

Detta område var i samrådsförslaget utritat som befintlig markanvändning för verksamheter. Nedan visas en bild från samrådsförslaget, sidor 26-27. En pil markerar samma område.

Vid en närmare granskning visar det sig att kartan som skickats ut som samrådsförslag var felaktig. Detta område i Eneby är inte redan planerat som verksamhetsområde. Det framgår vid en jämförelse med motsvarande karta från gällande översiktsplan från 2014. Se bild från karta nummer 16 i Översiktsplan 2014.

Miljöpartiet konstaterar att samrådsförslaget visade en felaktig karta för Eneby. Det innebär att varken vi som politiskt parti eller kommunens invånare fick tillfälle att lämna synpunkter på ändrad markanvändning för detta område, som dessutom är jordbruksmark. Att kommunen försöker rätta sitt misstag genom att markera området till ändrad markanvändning i granskningsförslaget istället för att öppet kommunicera misstaget är anmärkningsvärt. Miljöpartiet förespråkar att verksamheter förläggs till befintliga verksamhetsområden med tillgång till god infrastruktur.

Miljöpartiet anser att området är olämpligt som verksamhetsområde eftersom:

- området ligger på jordbruksmark
- området ligger i direkt anslutning till reservatsgränsen Rävsta naturreservat
- det skulle leda till ökad trafikbelastning på väg 263
- korsningen på väg 263 är trafikfarlig redan som det är
- en skola finns i närheten (på andra sidan väg 263).

Miljöpartiet anser att ändrad markanvändning för området ska utgå ur översiktsplanen.

Aspvägens förlängning

Miljöpartiet noterar att kommunen är dubbeltydig i samrådsredogörelsen. Kommunen svarar dels att inga nya trafikleder kommer att byggas i Märsta, dels att Aspvägen ska avlasta väg 263. Granskningsförslaget utgår fortfarande från en ökad biltrafik och föreslår att väg 263 ska avlastas genom att Aspvägen förlängs med en bro över järnvägen vid Rolsta för vidare anslutning till Måby och Arlanda. Det skulle innebära att stora delar av biltrafiken mellan Sigtuna och E4/Arlanda och även trafik mellan E18 och E4/Arlanda skulle belasta Aspvägen i stället för väg 263. Aspvägens förlängning är ett förslag som innebär en ökad trafik genom Märsta och som uppenbart påverkar boende negativt i hela norra Märsta, främst Norrbacka och Arenberga.

Miljöpartiet anser att

- Förslaget om Aspvägens förlängning ska utgå ur översiktsplanen.

MKN för vatten

Länsstyrelsen har i sitt yttrande över samrådsunderlaget framhållit att en redovisning i text och karta av samtliga vattenförekomster, deras status och vattenkvalitet är relevant att inkludera i översiktsplanen. Utöver detta behöver planen också kompletteras med information om vilka yt- och grundvattenförekomster som berörs av den föreslagna utvecklingen, vilka risker kommunen ser för dessa vattenförekomster och vilka åtgärder kommunen bedömer behöver vidtas för att säkerställa att miljökvalitetsnormerna kan följas. Det bör också framgå vilka vattenförekomster som av olika anledning måste beaktas särskilt vid planering och byggande. För de

vattenförekomster som inte har uppnått god status bör de miljöproblem som är aktuella både anges och riskbedömas.

Miljöpartiet noterar att länsstyrelsens yttrande om MKN överensstämmer med eget förslag. Miljöpartiet upprepar därför de synpunkter som lämnades till samrådet att gälla även för granskningshandlingen.

Miljöpartiet anser att:

- översiktsplanen ska kompletteras med en översiktlig beskrivning och kartläggning över tillståndet i kommunens sjöar och vattendrag i förhållande till miljö kvalitetsnormerna. Detta särskilt i förhållande till effekterna av de sammanlagda exploateringar som föreslås.
- strukturen kring vatten i översiktsplanen ska omarbetas och förtydligas för att frågorna ska kunna behandlas adekvat i efterföljande planering
- översiktsplanen ska redovisa att lokala, kommunala åtgärdsplaner för varje vattenförekomst ska tas fram.

Planeringsunderlag natur

Hållbarhetskonsekvensbeskrivningen konstaterar att "En kommunspecifik analys av hur grönstrukturen hänger samman och vilka länkar som är av särskild vikt på lokal skala saknas veterligen. Bara regionala underlag finns att tillgå".

Beträffande kommunspecifikt underlag för grönstruktur och biologisk mångfald i Sigtuna att anger hållbarhetskonsekvensbeskrivningen i föreslagna åtgärder att

- Det är viktigt att ha kunskap om förutsättningar för att kunna göra bedömningar i kommande planering.
- Kartlägg ekologiska spridningssamband ur ett kommunalt perspektiv och tydliggör vilka områden som är viktiga för olika arter/naturtyper. Tydliggör vilka kopplingar som är svaga idag och behöver stärkas och vilka som är välfungerande och fortsatt ska värnas.

Miljöpartiet påminner åter kommunen och upprepar synpunkten som lämnades till samrådet:

- Även för området grönstruktur är det otydligt vad underlagen grundas på och merparten av underlagen är regionala och inte kommunala. Det är anmärkningsvärt att den kommuntäckande naturvärdesinventeringen med SIS-standard (2015) inte finns med, varken som kartunderlag eller som planeringsunderlag. Gröna helhetsmiljöer med värderad natur är nödvändigt som utgångspunkt för översiktsplanen.

Det är en framgång att översiktsplanen är på väg att bli digital med uppdateringsbara underlag. Miljöpartiet, som tidigt föreslog och genomdrev digitala underlag i kommunen, kan endast spåra en skärva av den så kallade vattenplanen, det vill säga

inventering och värdering av våtmarker som gjordes 2015. Våtmarkerna är sammanbundna med ett GIS-skikt med en kommunomfattande naturvärdesinventering enligt SIS som är konstruerad för exakt de analyser som såväl hållbarhetskonsekvensbeskrivningen som Miljöpartiet efterfrågar. I samma inventering ingår kommunens skogsinnehav, det vill säga en digital och uppdateringsbar skogsplan (Skogssällskapet 2014).

Granskningsförslaget saknar SIS-underlaget och uppger inte hur angivna grönområden/grönstruktur är framtagna. Granskningsförslaget undviker att ange områden som bör skyddas utifrån biologisk mångfald. Det är beklagligt att ekosystemtjänster och skyddsvärda områden med förslag på skydd endast berörs i löpande text utan förankring i kartor. Granskningsförslaget saknar konkreta åtgärder och konkret planering för naturvård.

Miljöpartiet anser att

- översiktsplanen ska redovisa förslag på skydd av områden, förankrat i kartor
- översiktsplanen bör redovisa att uppdateringen av digitala underlag ska påskyndas.

Märsta 2022-02-14

Miljöpartiet de gröna i Sigtuna kommun

Kontakt:

Jan Franzén

jan.franzen@mp.se

Tove Björlin

tove.bjorlin@mp.se